

MARIJA JANA:

Jakec in Mikec.



Jakec in Mikec sta bila mestna otroka. Stanovala sta v mestu, po mestu se izprehajala, v mestu hodila v šolo. Zato sta malo znala za luže in mlake, za loge in hoste, za travnike in pašnike. Vendar sta bila s svojo okolico čisto zadovoljna, saj jima je nudila dovolj zabave in razvedrila.

Doma v kuhinji sta imela vlak, seveda brez stroja in tračnic, a imela sta ga le. Obrnjena klop in obrnjen stol — kdo se more z njima meriti! In kaj hočete potem še kaj večjega in lepšega! A na vlak sta vedno hitela. To je bilo še najlepše. Imela sta veliko množino zaboječkov in psička Miška, ki pa je bil seveda kuhinjska klopca. Morala sta tedaj hitro na vlak. To je bila naglica, to je bilo ropotanja in kričanja, da se je njiu mamica resnično bala za svoja ušesa. Toda vlak sta vendarle imela in zaboječke tudi in psička tudi.

Pa se domisli nekega dne služkinja Ivanka, ki je že bila do grla sita Jakčevega in Mikčevega vlakovanja, da plešejo verne duše okrog narobe obrnjenih stolov in klopi, a ubogega Jakca in Mikca je bilo tega tako strah, da sta opustila vlak in Miška in zaboječke, tako da je zavladal v kuhinji red.

Tedaj pa sta se lotila nečesa drugega. Da bi bila bolj nemotena pri igri, sta se preselila v sobo. Tam je bil Mikec konjiček, Jakec kočijaš, a preprogi izpod očkove in mamine postelje sta bili njihova vozička. Lepo zglajena tla pa široka cesta, ki drži iz kraja v kraj. Vsekakor jako zabavno! Vendar je prodrlo to drsanje in ropotanje po sobi tudi do mamičinih ušes, tedaj pa zbogom lepi svet in tuji kraji, Jakec in Mikec sta se morala preseliti zopet v kuhinjo.

Zopet sta odkrila novo igro. Tam v tleh je bila precej velika jamica, a Jakec in Mikec sta imela lepe pisane kroglice, ki sta jih z veseljem nikala sem in tja. Čim več kroglic je eden ali drugi zanikal v jamico, tem večji je bil njegov dobiček.

Tako se je približal postni čas. Pek je bil njihov sosed. Pa pošljejo Jakca po preste. Ker je bilo blizu, je šel Jakec kar v domači obleki po nje. Zakaj Jakec je imel tudi domačo obleko: copate, čisto pristne copate, saj mu jih je prinesel sam sv. Miklavž, in rdeč predpasnik, tudi pristen, saj mu ga je prinesel Božiček; na tem predpasniku pa so bile narisane vse velike in male zveri od miške po vrsti do kozice. Torej lepa in prikupna obleka. V tej obleki gre Jakec po preste. Jakec gre, Jakec hodi, a Jakca tudi ni in ni nazaj. Preteče četrte ure, preteče še polovica, toda Jakca še ni in ni. Mamico je začelo skrbeti, kam je izginil Jakec, morda se je preveč prest najedel, pa ne more

nazaj. Mamica gre ponj. Vpraša peka, je li bil Jakec tu. Jakca ni bilo. Ko stopi mamica na prag, zagleda tam daleč na cesti rdečo piko, ki postaja vedno večja in večja in vedno podobnejša Jakcu. In resnično! Jakec je prišel s prestami. Šel jih je iskat k peku, kakor je mamica rekla. Pa mamica ni nič povedala, h kateremu, zato je pa šel rajši k oddaljenemu, da je lahko sam malo pogledal po svetu.

Mikec in Jakec pa sta se znala sankati. Ker nista imela svojih sank, sta prosila teto in ta jih je jima rada posodila, seveda pod pogojem, da jih ne zlomita. Tako sta se sankala nekoliko dni. Toda nekega dne je nesreča hotela in — resk — resk — sanke na dvojce. Bila sta modra dečka. Sanke sta doma postavila v kot, o nesreči nista nikomur povedala ničesar, toda hitro sta se splazila v sobo in prosila Boga za čudež, da bi naredil sanke zopet cele. Kako sta se bala, da bi šla pogledat, ali so že sanke zopet cele. Prvi je šel Mikec, potem Jakec, a čudeža ni še bilo in ga sploh ni bilo. Obljubila sta sv. Antonu edini dinar, ki sta ga imela, če pripomore k temu, da bodo sanke zopet cele. Ali sanke so ostale vedno enake, dokler jih ni očka odpeljal v popravilo.

Tudi sta si znala v zgodnji mladosti služiti kruh. Med vojno, ko je bilo vse tako drago, in še posebno tedaj, ko je bil njihov očka pri vojakih, sta pobirala kostanj, stare steklenice, cunje in sta vse to prodajala. A denarja nista lahkomiselnostno zapravila, pač sta ga dala mamicami, da ga je lepo obrnila v Jakčevo in Mikčevo korist.

Seveda sta hodila v šolo. Čeprav sta delala mamicí in očku velike skrbi, sta bila v šoli vzorna učenca. Pisala, čitala in računala sta, da je bilo veselje. Najbolj sta se veselila počitnic, ki sta jih prebila zunaj mestnega hrupa, kjer sta prosta skakala po zelenih travnikih in se radostno veselila svobode. Ob vročih dneh pa sta se kopala v potočku, ki je tekkel za hišico, kjer sta počitnikovala.

Zeleni travniki, temne loze, vesele ptičice, vonjajoče rožice, vse to jima je nudilo toliko zabave in oddiha, jačalo je njiju telesne moči, da sta se zopet zdrava in krepka vrnila v mestno življenje.

Danes sta že oba odrasla, Mikec že služi rumenjake, a Jakec študira tam in tisto, kjer se iz pravih kujejo rumenjaki, toda svojih mladih let se spominjata z veseljem in zadovoljnostjo.

Na poljani.

*Po zraku letajo citrončki,
pod njimi šalijo se zvončki,
pomlad pa preko loke gre,
zatika cvetje si v lasé.*

Albin Čebular.
